

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ZACHODNIOPOMORSKIEGO

Szczecin, dnia 29 kwietnia 2026 r.

Poz. 1990

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR P-1.4131.129.2026.AS WOJEWODY ZACHODNIOPOMORSKIEGO

z dnia 27 kwietnia 2026 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, poz. 1436, z 2026 r. poz. 252)

stwierdzam nieważność

§ 15 ust. 3 załącznika do uchwały Nr XX/152/26 Rady Gminy w Przybiernowie z dnia 26 marca 2026 r. w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Przybiernów na 2026 rok.

Uzasadnienie

W dniu 26 marca 2025 r. Rada Gminy w Przybiernowie podjęła uchwałę Nr XX/152/26 w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Przybiernów na 2026 rok. Akt ten wpłynął do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w dniu 31 marca 2026 r.

Materialnoprawną podstawę ww. uchwały stanowi art. 11a ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt¹⁾, zgodnie z którym rada gminy wypełniając obowiązek, o którym mowa w art. 11 ust. 1, określa, w drodze uchwały, corocznie do dnia 31 marca, program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt. W myśl art. 11a ust. 2 ustawy, program ten obejmuje w szczególności:

- 1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt,
- 2) opiekę nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie,
- 3) odławianie bezdomnych zwierząt,
- 4) obowiązkową sterylizację albo kastrację zwierząt w schroniskach dla zwierząt,
- 5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt,
- 6) usypianie ślepych miotów,
- 7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich,
- 8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Ponadto, w art. 11a ust. 5 ustawy prawodawca postanowił, że program, o którym mowa w ust. 1, zawiera wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na jego realizację oraz sposób wydatkowania tych środków. Koszty realizacji programu ponosi gmina.

Z treści cytowanych przepisów wynika, że rada gminy zobligowana jest podjąć uchwałę przyjmującą program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt, który musi zawierać co najmniej te elementy, które zostały wymienione w art. 11a ust. 2 i ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt. Ustawodawca enumeratywnie wskazał bowiem merytoryczny zakres spraw, które winny być unormowane

¹⁾ Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (Dz. U. z 2023 r., poz. 1580 z późn. zm.).

w programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt oraz przesądził o konieczności wskazania w tym programie, w jakiej wysokości środki finansowe przeznaczone będą na jego realizację, a także w jaki sposób będą one wydatkowane²⁾. Zapewnienie finansowania programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt poprzez wskazanie wysokości środków finansowych przeznaczonych na poszczególne zadania ujęte w programie daje gwarancję, że rzeczywiście będą one realizowane.

Analiza treści Gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Przybiernów na 2026 rok (dalej Program), stanowiącego załącznik do uchwały Nr XX/152/26, wykazała, że reguluje on wszystkie zagadnienia, o których mowa w art. 11a ust. 2 ustawy o ochronie zwierząt. W §15 Programu organ stanowiący Gminy Przybiernów ustalił również jego finansowanie, postanawiając o zabezpieczeniu w budżecie Gminy Przybiernów na 2026 rok kwoty 61.000 zł na realizację zadań wynikających z Programu (ust. 1) oraz o podziale tej kwoty na poszczególne zadania (ust. 2). Na podstawie tych unormowań przyjąć można, że Rada Gminy w Przybiernowie, wypełniając dyspozycję art. 11a ust. 5 ustawy o ochronie zwierząt, zaplanowała finansowanie Programu, gwarantując tym samym możliwość wykonania wszystkich zadań w nim określonych.

Jednakże, zgodnie z §15 ust. 3 Programu *Środki wymienione w ust. 1 nie mogą być wydatkowane na zwierzęta, które nie posiadają właściciela*. Z unormowania tego wynika, że zabezpieczona w budżecie Gminy Przybiernów kwota 61.000 zł może być przeznaczona tylko na działania wobec zwierząt, które posiadają właściciela, a więc nie są zwierzętami bezdomnymi.

Zgodnie z art. 11 ust. 1 ustawy o ochronie zwierząt zadaniem własnym gminy jest zapobieganie bezdomności zwierząt i zapewnienie opieki bezdomnym zwierzętom oraz ich wyłapywanie. Uchwalany corocznie przez radę gminy program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt określa konkretne działania gminy, które ww. cel realizują. Większość objętych programem obszarów działań gminy, o których mowa w art. 11a ust. 2 ww. ustawy, dotyczy zwierząt bezdomnych, m.in.: zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt (pkt1), odławianie bezdomnych zwierząt (pkt 3), poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt (pkt 5), obowiązkowa sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt (pkt 4), do których przyjmowane są przecież zwierzęta bezdomne.

Zgodnie z art. 4 pkt 16 ustawy o ochronie zwierząt zwierzętami bezdomnymi są zwierzęta domowe lub gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd pozostawały. Z definicji tej wynika, że zwierzęta bezdomne to takie zwierzęta, które obecnie nie mają właściciela, nawet jeśli wcześniej go miały.

W kontekście powyższego, nie znajduje uzasadnienia poczynione przez Radę Gminy w Przybiernowie w § 15 ust. 3 załącznika do uchwały Nr XX/152/26 zastrzeżenie o tym, że w ramach finansowania zadań określonych w Gminnym programie opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Przybiernów na 2026 rok nie można wydawać środków finansowych na zwierzęta nieposiadające właściciela, a więc na zwierzęta bezdomne.

W związku z powyższym, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności w § 15 ust. 3 załącznika do uchwały Nr XX/152/26 Rady Gminy w Przybiernowie z dnia 26 marca 2026 r. *w sprawie przyjęcia gminnego programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt dla Gminy Przybiernów na 2026 rok*.

Rozstrzygnięcie nadzorcze może być zaskarżone do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. Wojewody Zachodniopomorskiego
I Wicewojewoda Zachodniopomorski

Bartosz Brożyński

²⁾Zob. np. wyrok NSA z dnia 13 marca 2013 r., sygn. akt II OSK 37/13.